

Lätta berättelser för vuxna

Lärrarhandledning

OM BOKSERIEN

Lätta berättelser för vuxna är en serie om tio lättlästa böcker för en vuxen publik. De är i första hand skrivna för vuxna elever som nyligen knäckt läskoden och behöver mängdträning – något som försvåras av att många böcker på denna språkliga nivå riktar sig till betydligt yngre läsare.

De tio böckerna i serien hänger ihop genom att de handlar om vardagsnära situationer, utspelar sig på landsbygden och har personer som dyker upp i flera av böckerna i serien. Böckerna kan dock läsas separat eller i vilken ordning som helst.

De tio böckerna i serien är:

Samtliga böcker i serien finns inlästa och åtföljs av ett blad med frågor. Både inspelningen och frågebladet är kostnadsfria och finns på spsm.se/webbutiken.

Böckerna är mellan 28 och 36 sidor långa, med 1–3 meningar per sida. Meningarna är korta och stavningen till stor del ljudenlig. Varje bok innehåller tre illustrationer – en i början, en i mitten och en alldeles i slutet. Att bilderna är få är ett medvetet val. Vi har velat att bilderna ska etablera miljöer, understryka dramatiska händelser och ge stöd för att förstå berättelsen. De kan också användas som utgångspunkt för samtal i klassrummet, vilket vi återkommer till nedan. Vi har däremot inte velat att bilderna ska utgöra en distraktion från det lästa eller ge ett alltför direkt stöd för avkodningen av enskilda ord och meningar – det är trots allt det eleverna ska träna på.

ATT ARBETA MED BÖCKERNA

Böckerna kan läsas gemensamt eller enskilt, beroende på vad som passar eleverna. Det är dock ofta en god idé att göra förberedelser och efterarbete gemensamt.

Förslag på förberedelser

- För eleverna i målgruppen är det viktigt att få så många realbegrepp som möjligt. Realbegreppen bör skapas före lästillfället. Det gör du som lärare genom att skapa olika upplevelser. För att skapa en förståelse för hur till exempel en räv ser ut kan eleverna få se en film, eller ännu hellre besöka en djurpark. För att skapa en förståelse för vad exempelvis ett hallon är, låt eleverna se, känna och smaka på ett.
- Titta gärna på bilderna i boken och ställ frågor om dem, som en förberedelse inför läsningen. Exempel på frågor: Vad tror du boken handlar om? Vad ser du på bilden? Vilka är personerna? Vad är det som händer? Vad tror du kommer att hända sen?
- En ytterligare förberedelse är att tillsammans gå igenom ljudstridiga ord och andra ord eller begrepp som kan vara svåra att läsa, uttala eller förstå.

Förslag på efterarbete

Frågebladen, som består av sju läsförståelsefrågor och en eller två samtalsfrågor kan vara en utgångspunkt för efterarbetet. För att ytterligare befästa det eleverna läst kan de få återberätta det de läst med egna ord för varandra två och två eller i mindre grupper.

Spelaren för den inlästa versionen av boken hittar du i webbutiken. I *Ett uppslag i taget* spelas uppslagen upp ett i taget, så att du får kontroll över lästempot. I det andra läget, *Hela boken*, spelas hela boken upp i ett svep. Ett plingande ljud visar när det är dags att vända blad.

Målgrupp och koppling till kurs-och läroplaner

Lätta berättelser för vuxna riktar sig i första hand till elever på komvux som anpassad utbildning (som i folkmun och nedan kallas lärvux) på grundläggande nivå, men kan också användas för elever på anpassade gymnasiet och komvux i svenska för invandrare (SFI).

Under ämnet svenska i läroplanen för lärvux på grundläggande nivå är berättande texter ett självklart inslag. Här står att eleven ska få utveckla sin förmåga att "läsa, förstå och reflektera över olika texter" och "bearbeta innehållet i litteratur". Bland det centrala innehållet finns "skönlitteratur och andra texter".

De tio böckerna har också tydlig koppling till kursplanen för svenska på lärvux på gymnasial nivå, där vi bland annat kan läsa följande: "Undervisningen ska bidra till att eleverna utvecklar sin förmåga att läsa och reflektera över skönlitteratur och andra typer av texter". Förhoppningsvis kan böckerna också bidra till följande syfte i samma kursplan: "Genom undervisningen ska eleverna ges möjlighet att utveckla förmåga att använda skönlitteratur, andra typer av texter och film som en källa till självinsikt och förståelse för andra människors erfarenheter, livsvillkor, tankar och föreställningsvärldar".

Lätta berättelser för vuxna kan vara ett bra läromedel för att den som studerar utifrån kursplanen för SFI. Två av flera exempel på detta är kursplanens mål att eleverna ska få utveckla "sin förmåga att läsa och skriva svenska" och "sin förmåga att tala, lyssna och samtala på svenska".